

Lärarhandledning:
Nationalism
— *På gott och ont*

Författad av Jenny Karlsson

Artikelnummer: 46817

Ämnen: Historia, Samhällskunskap

Målgrupp: Grundskola 7-9

Speltid: 15 min

Produktionsår: 2017

Kunskap & Upplevelse
Film i undervisningen

INNEHÅLL:

Centralt innehåll

- Det syfte och centrala innehåll från LGR 11 som matchar filmen.

Kunskapskrav

- De kunskapskrav du kan jobba mot med utgångspunkt i filmen.

Frågebanken

- Olika typer av frågor att jobba med i helklass, i grupp eller individuellt.

Övningsbanken

- Länkar och övningar som hjälper dig att jobba vidare med filmens innehåll.

Utdrag ur: Syfte i ämnet Historia

Undervisningen i ämnet historia ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om bland annat historiska sammanhang. Detta innebär en insikt om att det förflutna präglar vår syn på nutiden och därmed uppfattningen om framtiden. Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden.

Centralt innehåll som kan kopplas till filmen.***Historia, åk 7-9:***

- Nationalism och olika former av demokrati och diktatur i Europa och andra delar av världen.

Utdrag ur: Syfte i ämnet Samhällskunskap

Undervisningen i Samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra. Genom undervisningen ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- Reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar.
- Analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv.
- Analysera samhällsstrukturer med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp och modeller.

Centralt innehåll som kan kopplas till filmen.***Samhällskunskap, åk 7-9:***

- Aktuella samhällsfrågor, hotbilder och konflikter i Sverige och världen.
- Politiska ideologier.
- Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs.

Kunskapskrav som kan kopplas till innehållet:***Historia, åk 9:***

Eleven har kunskaper (*grundläggande, goda, mycket goda*) om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra (*enkla och till viss del, utvecklade och relativt väl, välutvecklade och väl*) underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar.

Kunskapskrav som kan kopplas till innehållet:***Samhällskunskap , åk 9:***

Eleven kan undersöka samhällsfrågor ur olika perspektiv och beskriver då samband (*enkla, förhållandevis komplexa, komplexa*) med underbyggda resonemang (*enkla och till viss del, utvecklade och relativt väl, välutvecklade och väl*). Eleven värderar och uttrycker ståndpunkter i några samhällsfrågor och kan då växla mellan olika perspektiv (*i viss, i förhållandevis stor, i stor*) utsträckning.

Frågebanken

Frågor till filmen. Använd i helklass efter filmen, gör som gruppuppgift eller individuellt. Ha gärna frågorna till handa under filmen och anteckna lite så blir det lättare att föra diskussion efteråt.

- Många menar att nationalismens ursprung finns vid sekelskiftet 1800. Vad har franska revolutionen och Napoleonkrigen med det att göra?
- Hur uppfattade man nationalism då i Frankrike?
- Vad var skillnaden mot hur man såg på nationalism i Tyskland vid samma tid?
- Hur förändrades synen på nationen under industrialiseringen?
- Vilka olika faktorer kan utgöra grunden i nationalism?
- Behöver det finnas ett land för att känna en nationalistisk tillhörighet?
- Varför har ordet nationalism i många sammanhang en negativ innebörd?
- Varför har vi i Sverige varit försiktiga med stora nationella firanden, speciellt efter andra världskriget?
- Varför tror du Sverige och Norges firande av nationaldagen skiljer sig åt så mycket?
- Kan nationalism vara både bra och dålig? När är den bra? När är den dålig?
- Vad menas med statsnationalism? Ge ett exempel på ett land som kännetecknas av statsnationalism och hur?
- Vad menas med etnonationalism?
- Vad menas med aggressiv nationalism? Vad kan den övergå i?
- Vilka starka nationalistiska strömmar ser vi i världen idag?
- Varför har den aggressiva nationalismen fått så starkt gehör på många håll idag?
- Vilka fördelar och nackdelar finns det med nationalism?
- Vad är propaganda? Är det något positivt eller negativt?
- Är du källkritiskt när du läser/ser nyheter?
- Varför tror du det finns falska nyheter? Vad leder de till?

Övningsbanken

Innan filmen, diskutera:

1. Har du någon gång varit stolt och glad över det land du kommer ifrån. Varför?
2. Har du någon gång skämts över det land du kommer ifrån. Varför?
3. Är det viktigt att förenas som ett vi? Varför? Vad finns det som kan få människor i ett land att förenas och känna samhörighet?

Efter filmen:

4. Låt eleverna jobba i små grupper och ta reda på mer om politiska ideologer och redovisa för varandra.
  - Använd gärna [Politiska ideologier SO-rummet](#)
5. Låt eleverna parvis göra en lista på fördelar och nackdelar med nationalism.
  - Diskutera i klassen.
6. Ta reda på mer om Sveriges nationaldag. Vad är svenskt? Har synen på vad som är svenskt förändrats? Kommer den att förändras i framtiden. Tror du vi kommer att bli mer eller mindre nationalistiska i framtiden?
  - Skriv eller diskutera.
7. Vad är propaganda och hur påverkar den oss? Varför brukar vi säga ”en bild säger mer än tusen ord”?
  - Arbeta vidare med [metodmaterialet från Statens medieråd](#).

Mer om:

Sveriges nationaldag och svenska flaggans historia – SO-rummet

Podcast om Sveriges nationaldag – SO-rummet

Vad är nationalism? – SO-rummet

Om nationalism – Stiftelsen Expo

Lilla viralgranskaren – Tidningen Metro

Lärarhandledning i källkritik – Lilla viralgranskaren, tidningen Metro

Propaganda och bilders makt – Statens medieråd

Vad är propaganda? – Statens medieråd